

ŚWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
OKRĘG ŚLĄSKI

BY CZAS NIE ZATARŁ I NIEPAMIĘĆ

Wstęp, wybór i opracowanie
MARIAN PIOTROWICZ

Katowice 2009

**„Ojczyzna to ziemia i groby,
Narody tracąc pamięć, tracą życie.”**

Cyprian Kamil Norwid

Od wydawcy

Z prawdziwą przyjemnością a jednocześnie satysfakcją oddajemy niniejszą publikację w ręce pedagogów i młodzieży województwa śląskiego z myślą, że przyczyni się ona do lepszego poznania naszej ojczystej najnowszej historii. Pogmatwane losy Polaków sprawiły, że jej znajomość w społeczeństwie jest ciągle niedostateczna. Tę lukę chcemy wypełnić choć w części my, ludzie odchodzącego na wieczną wartość pokolenia, ostatni żołnierze II Rzeczypospolitej. Winniśmy to naszym koleżankom i kolegom, pokoleniu Kolumbów, którzy swoje młode życie w niedalekiej przeszłości złożyli na ołtarzu Ojczyzny.

Zamysł opracowania powstał przypadkowo. Mieliliśmy w planie poszerzenie monografii opracowanej we wrześniu 1999 roku. Liczne kontakty z pedagogami i młodzieżą, w dużej mierze zgrupowanej w szkolnych kołach Towarzystwa Przyjaciół Armii Krajowej (TPAK) utwierdziły nas w przekonaniu, że są pilniejsze potrzeby. Postanowiliśmy zminimalizować zakres opracowanej monografii na rzecz rozbudowania części historycznej. Zdołaliśmy zrealizować to zamierzenie dzięki pozyskaniu autorów poszczególnych opracowań, ich obywatelskiej postawie zrzeczenia się należnych honorariów oraz wydatnej pomocy Katowickiego Oddziału Instytutu Pamięi Narodowej. Składam serdeczne podziękowanie im i sponsorom tej publikacji: Urzędowi Marszałkowskiemu Województwa Śląskiego, Fundacji Polskiego Państwa Podziemnego w Warszawie i Warsztatom Szkolnym Zespołu Szkół Poligraficzno-Mechanicznych im. Armii Krajowej w Katowicach-Ligocie za cenne merytoryczne uwagi i staranne wydanie.

Wierzmy gorąco, że oddając część naszej pracy w ręce następców, oni jej nie zmarnują a zdobytą wiedzę będą przekazywać swoim dzieciom i wnukom. Wierzmy, że następne pokolenia będą stały twardo na straży dobra Rzeczypospolitej i nie pozwolą, mówiąc za pisarzem, na bezwstydną darcie jej sukna. Salus rei publicae suprema lex.

Marian Piotrowicz
Prezes Zarządu Okręgu
SZŻ AK

SPIS TREŚCI

Od wydawcy

7

Marian Piotrowicz

Z kart historii Rzeczypospolitej	17
123 lata niewoli i walki	17
Odzyskanie niepodległości	18
Lata trudu i wyrzeczeń	21
Ku drugiej wojnie światowej	22
Z pamiętnych dni wrześniowych	29
Z relacji świadków wrześniowych wydarzeń	44
Posłowie	46

Józef Rell, Andrzej L. Szczęśniak

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie	48
Polskie Państwo Podziemne i jego siła zbrojna Armia Krajowa	48
Naczelne władze Rzeczypospolitej na uchodźstwie	
podczas II wojny światowej	49
Delegatura Rządu RP na Kraj	50
Walka cywilna	51
Prasa konspiracyjna	51
Akcja „N”	52
Tajne nauczanie	52
Sabotaż w przemyśle i rolnictwie	54
Działania sabotażowo-dywersyjne ZWZ-AK	54
Udział młodzieży w walce	55
Postawa duchowieństwa	56
Partyzantka powrzesniowa	58
Początki konspiracji	59
Wojsko Podziemnego Państwa Polskiego - SZP/ZWZ/AK	60
Walka zbrojna	66

Plan „Burza”	73
---------------------	----

Narodowe Siły Zbrojne	90
Inne organizacje podziemne	92
Bilans działań AK i konspiracji niepodległościowej	92
Sowiecka zdrada i nowa okupacja	93

Opór bez walki i dywersji - Wolność i Niezawisłość	96
Sytuacja w kraju po zajęciu Polski przez Sowieców	96
Reorganizacja podziemia niepodległościowego	97
Testament Polski Walczącej	97
Sowieci w Warszawie - rozwiązanie AK. Proces szesnastu	99
Notatki prasowe jako epilog	107

<i>Paweł Lisiewicz</i>	
Okręg Śląski w walce (1939-1945)	109
Poczet dowódców	110
Geneza i organizacja Okręgu Śląskiego Armii Krajowej	111
Walka bieżąca	119
 <i>Zbigniew Grzędzielski</i>	
Częstochowskie harcerstwo w walce z okupantem niemieckim w latach 1939-1945	124
 <i>Stefan Starba-Bałuk</i>	
Cichociemni - spadochroniarze Armii Krajowej	139
 <i>Józef Rell</i>	
Historyczne znaczenie powstania Służby Zwycięstwu Polski i kolejnych etapów organizowania Polskiego Państwa Podziemnego	150
 <i>Zygmunt Woźniczka</i>	
Podziemie poakowskie na Górnym Śląsku i w Zagłębiu Dąbrowskim po 1945 roku	159
Geneza i organizacja podziemia	159
Działalność	168
Zwalczanie przez UB	170
Zakończenie	174
 <i>Marian Piotrowicz</i>	
Okręg Śląski Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w 20-lecie istnienia. Monografia	175
Przedmowa do wydania I	176
Powołanie Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej	178
Władze okręgu	179
Utworzenie Okręgu Śląskiego w Katowicach - powołanie kół terenowych	180
Z podniesionym czołem	181
I Zjazd sprawozdawczo-wyborczy	184
II Zjazd sprawozdawczo-wyborczy (nadzwyczajny)	187
III Zjazd sprawozdawczo-wyborczy	191
IV Zjazd sprawozdawczo-wyborczy	194
V Zjazd sprawozdawczo-wyborczy	199
VI Zjazd sprawozdawczo-wyborczy	203
VII Zjazd sprawozdawczo-wyborczy	212
 Komisje Problemowe	226
Komisja Socjalna	226
Komisja Historyczna	227
Komisja ds. Edukacji Dzieci i Młodzieży	227
Komisja Weryfikacyjna	228

Rzecznik prasowy	228
Zespół pomocy prawnej	228
Realizacja zadań statutowych	229
Praca ideowo-wychowawcza	233
Towarzystwo Przyjaciół Armii Krajowej	234
Klub Historyczny im. gen. Stefana Roweckiego „Grota”	241
Młodzieżowe Kluby Historyczne im. Armii Krajowej	245
Współpraca z organizacjami młodzieżowymi	245
Współpraca z wojskiem i organizacjami paramilitarnymi	246
Stowarzyszenie Pamięci Armii Krajowej	246
Resumé	246
Działalność Okręgu w obiektywie	251
A jeśli komu droga otwarta do nieba, tym co służą Ojczyźnie!	267
Juliusz Niekrasz	269
Tomira Neumayer-Sawaryn	270
Czesław Gałęcki	271
Stanisław Głazowski	272
Jan Kozyra	273
ks. Tadeusz Michalski	274
Jadwiga Zielińska	275
Irena Kasprzykiewicz	276
Bibliografia i przypisy	277
Wykaz ważniejszych skrótów	284
Indeks	287
O autorach	302
Publikacje IPN	304
Wydawnictwo PERGAMENA	307

Akci zawieszona: Armia Krajowa, Armia Krajowa, Armia Krajowa, Armia Krajowa
 W tym numerze nie ma miejsca na Język Polski
 data 11.07.2011 14:47:11 w 10.000000
 wydawnictwa Polska i Państwa Polaków